

ខ្លឹមសារសេចក្តីសម្រេច

Decision on Appeal concerning Contact between the Charged person and His Wife, ECCC, Pre-Trial Chamber, 30 April 2008 (Public)

ពាក្យគន្លឹះ៖ សិទ្ធិជនត្រូវចោទ, ការឃុំខ្លួន, វិធានការបង្ខំ និងគោលការណ៍សមមាត្រ

១. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត មានតួនាទីស៊ើបអង្កេតដើម្បីស្វែងរកការពិត។ ក្នុងដំណើរការនេះ ចៅក្រម មានសិទ្ធិចាត់វិធានការដើម្បីបង្ខំ និងធានានូវប្រយោជន៍នៃការស៊ើបអង្កេត (Interest of Investigation) ដូចជាការចេញដីកាឃុំខ្លួន ឬ ហាមមិនឲ្យជនត្រូវចោទប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាជាដើម។

២. លោកអៀង សារី បានស្នើសុំសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ជួបជាមួយ ភរិយាគាត់ ឈ្មោះ អៀង ជីវិទ្ធ ដែលជាជនត្រូវចោទម្នាក់ផងដែរ។ ក៏ប៉ុន្តែ សហចៅក្រមបានបដិសេធ ផ្អែកលើមូលដ្ឋានថា ការស៊ើបអង្កេត កំពុងបន្ត ហើយមិនទាន់ការផ្លាស់ប្តូរលក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួន នាពេលនេះទេ (កថា១)។

៣. លោក អៀង សារី បានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ (អង្គបុរេ) ប្រឆាំងនឹងការសម្រេចនេះ។ ក្នុងអំឡុងពេលពិនិត្យបណ្តឹង សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត តាមរយៈអនុស្សាវរណៈ បានអនុញ្ញាតឲ្យ លោក អៀង សារី បានជួបប្រពន្ធក្នុងមួយសប្តាហ៍ម្តង ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានថា ផ្នែកខ្លះនៃការស៊ើបអង្កេត បានបញ្ចប់រួចហើយ (កថាទី៤)។

៤. អង្គបុរេ បានពិនិត្យមើល អង្គហេតុ និងទង្វើករណ៍របស់គាត់ ហើយអះអាងថា ការហាមមិនឲ្យអ្នកទាំងពីរជួបគ្នា គឺជាវិធានបង្ខំ ដូចមានចែងក្នុងវិធានទី ៥៥(៥) ក៏ប៉ុន្តែ វិធាននេះ ត្រូវកម្រិតដោយវិធាន ២១(២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលទាមទារឲ្យវិធានការ មានលក្ខណៈសមមាត្រ និងគោរពសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស៖ *វិធានការចាប់បង្ខំទាំងឡាយណាចំពោះបុគ្គលណាម្នាក់ ត្រូវធ្វើឡើងដោយឫស្មីតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យដោយយកចិត្តទុកដាក់ពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ។ វិធានការនេះ ត្រូវតែកម្រិតតឹងរឹងបំផុតសម្រាប់តែតម្រូវការនៃដំណើរការនីតិវិធី ដោយសមមាត្រទៅនឹងកម្រិត ធ្ងន់ធ្ងរនៃបទល្មើសដែលត្រូវបានចោទ និងគោរពសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្សឲ្យបានពេញលេញ (កថាទី ១៣ និង ១៥)។¹*

៥. អង្គបុរេ បានពិនិត្យមើលខ្លឹមសារនៃវិធាននេះ រួចពិចារណាផងដែរនូវយុត្តិសាស្ត្ររបស់តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ ដែលពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីគាំទ្រគំហើញរបស់ខ្លួន។ អង្គបុរេ បានបន្ថែមទៀតថា ការសម្រេចឲ្យជួបម្តងក្នុងមួយសប្តាហ៍ ត្រូវធ្វើតាមដីកាសម្រេចមានសំអាងហេតុ (reasoned decision) ឲ្យបានច្បាស់លាស់ (កថាទី ១៦ និង ១៨)។ ជនត្រូវចោទទាំងពីរ មានអាយុជិត ៦០ ឆ្នាំ ហើយរស់នៅជាមួយគ្នា ជាយូរមកហើយ ក្រោយពីការប្រព្រឹត្តបទល្មើស រយៈពេល ៣០ ឆ្នាំមុន។ ពួកគេទំនងជាបានជជែកនូវរឿងរ៉ាវ ជាមួយគ្នា។ ជាចុងក្រោយ អង្គបុរេ បានអះអាង៖ *ម្យ៉ាងវិញទៀត អំឡុងពេលនៃវិធានការដ៏យូរបែបនេះ ដែលបានកំណត់តាំងពីកិច្ចស៊ើបសួរចាប់ពី...ឆ្នាំ២០០៧ ដោយមិនមានការផ្តល់យុត្តិកម្មសមស្រប បានប៉ះពាល់*

¹ Any coercive measures to which such a person may be subjected shall be taken by or under the effective control of the competent ECCC judicial authorities. Such measures shall be strictly limited to the needs of the proceedings, proportionate to the gravity of the offence charged and fully respect human dignity.

ដល់សិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទ ក្នុងការទទួលបាននូវការប្រព្រឹត្តិមកលើខ្លួនដោយមនុស្សធម៌។ ហេតុដូច្នេះនេះ វិធានការនេះ ត្រូវបញ្ឈប់ជាដាច់ខាត។ ជនត្រូវចោទ គួរទទួលបានការអនុញ្ញាតឲ្យជួបសួរសុខទុក្ខ អនុលោម តាមវិធាននៃការឃុំខ្លួន ដែលអនុវត្តនៅមន្ទីរឃុំឃាំង អ.វ.ត.ក។ អនុស្សរណៈរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដែលអនុញ្ញាតការជួបសួរសុខទុក្ខគ្នាម្តង ក្នុងមួយសប្តាហ៍ មិនសមស្របទៅតាមវិធានទាំងនេះទេ (កថាទី ១៩ និង ២១)។²

៦. សម្រេចបដិសេធសេចក្តីសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និង អនុញ្ញាតឲ្យជនត្រូវចោទ ជួបគ្នាតាមវិធានឃុំខ្លួន។

កំណត់សំគាល់៖ ក. នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចទទួលពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ យោងដល់ វិធានច្បាប់អន្តរជាតិដោយផ្ទាល់ សូម្បី វាជាប្រភេទវិធានមិនចងកាតព្វកិច្ចក្តី (Soft Law) ដូចជា Standard Minimum Rules for Treatments of Prisoners។ ខ. បានយោងដល់យុត្តិសាស្ត្រអន្តរជាតិដើម្បីគាំទ្រ គំ ហើញទាញចេញពីការបកស្រាយផ្ទាល់ខ្លួន។ អង្គបុរេ បានជួយធានានូវសិទ្ធិមនុស្សជាក់ស្តែង តាមរយៈការ បដិសេធ ឬកែតម្រូវ អ្វីដែលខុសឆ្គងរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ទោះបីពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវ ចោទក្តី។ អង្គបុរេ បានជួយធានាការអនុវត្តសិទ្ធិជាក់ស្តែង ដោយផ្អែកលើសិទ្ធិមនុស្ស (មិនឲ្យជួបសួរសុខទុក្ខ ឬឲ្យជួបមួយអាទិត្យម្តង ត្រឡប់ឲ្យជួបតាមវិធានឃុំខ្លួនដែលច្រើនជាងនេះ)។

---

² The long duration of the measures imposed since the investigation started on 19 November 2007, without proper justification, affects the charged person's right to be treated with humanity and must therefore cease. The charged persons should be allowed to meet in accordance with the detention rules applicable at the ECCC Provisional Detention Facility. The memorandum of the Co-Investigating Judges authorizing visits once a week is not in accordance with these rules.